

Histotoksiset klostridit naudalla – kaksi tapauselostusta ja kirjallisuuskatsaus

Histotoxic clostridia in cattle – two cases and literature review

YHTEENVETO

Nopeasti kuolemaan johtavat sairaudet naudalla voivat olla histotoksisten klostridien aiheuttamia. Ritinärutto, jonka aiheuttaja on *Clostridium chauvoei*, on näistä tunnetuin ja se voi pahimmillaan aiheuttaa joukkokuolemia. Sen lisäksi on lukuisia muita eri klostridilajien aiheuttamia sairauksia. Histotoksiset klostridit erittävät useita eri toksiineja, jotka vaikuttavat paikallisesti kudoksessa sekä systeemisesti koko elimistössä. Systeemivaikutusten takia taudinkuva on yleensä nopea ja raju. Alustava diagnoosi tehdään kliinisten oireiden ja saatujen taustatietojen perusteella. Lopullinen diagnoosi tehdään histopatologisen tutkimuksen ja bakteeriviljelyn perusteella. Sairastuneen eläimen ennuste on huono. Ennaltaehkäisevät toimenpiteet tulee suunnitella karjakohtaisesti ottaen huomioon mekanismit, jotka vaikuttavat infektion syntyyn. Kuvaamme kaksi kuolemaan johtanutta potilastapausta, joista toisesta eristettiin *Clostridium sordellii* ja toisesta *Clostridium septicum*.

SUMMARY

Histotoxic clostridia can cause peracute death and production loss in cattle. Blackleg, caused by *Clostridium chauvoei*, is the best known in this disease group. Histotoxic clostridia produce several toxins with systemic and local effects. Systemically acting toxins can cause severe disease signs and sudden death. Preliminary diagnosis is made based on clinical signs and background information. Histopathology and bacterial culture are needed to final diagnosis. Preventive actions are targeted on the trigger factors of clostridia infections. We present two fatal bovine cases. In case 1 microbiologic culture grew *Clostridium sordellii* and in case 2 *Clostridium septicum*.

YDINKOHDAT

- Histotoksisten klostridioosien taudinkuvaan kuuluvat vakavat toksemiaoireet ja turvotusalue, jossa voi tuntua krepitaatiota.
- Kuolleisuus on suuri, ja joskus äkkikuolema on ainoa näkyvä oire.
- Tärkein differentiaalidiagnoosi äkkikuolemista on pernarutto.
- Toinen potilastapauksista oli *Clostridium sordellii* aiheuttama tyypillinen sairastuminen ja toinen äkkikuollut eläin, jonka kudoksista löytyi *C. septicum*.

Artikkeli tuli toimitukseen 26.6.2017.